בעלי תום־לב, ששתקו עד כה, אולם העזו עתה לסכן את פרנסתם כדי למגר את הרשע. אנשי־האלימות בטוחים כי אותם אנשים יירתעו כאשר יוברר להם שכוח־הזרוע הגס הוכנס לשימוש.

•

דרכי־ההגנה של העולם הזה מבוססים על ההנחה כי הגנגסטרים טועים בחשבונם. כהתבוססם בבוץ השחיתות מוגת־הלב, אין הם מסוגלים להבין כי אזרח רגיל יכול לגלות עוז־נפש כאשר הוא רואה לפניו את הסיכוי לחיסול זהמת־השחיתות. על עוז־רוח זה סומך העולם הזה.

אין הגנה לחופש־העתונות במשטרה ובבתי־סוהר, ולא כל שכן בישראל. חופש העתונות מבוסס על עירנות הקוראים, שהם העם. אין ספק שהפתיל אשר נכשל בהפעלת נפץ הפצצה, הפעיל בכל זאת חומר־נפץ אדיר יותר.

הדבר הוברר בעליל כאשר פתחו השבוע ידידי החושיזם בתעמולת־לחש מגוחכת, שמטרתה „לתפוס את הגנב"..זהו אמצעי מסורתי של מוג־לב.

•

חקירת העולם הזה לא תיפסק. נקטו האמצעים המתאימים ששום מעשה חבלה, ושום התנקשות בגופם של חברי מערכת מסויימים, לא תשתק את המשך הפירסום אף לשבוע אחד.

אין אנחנו גיבורים, ודברים המפחידים אותך מפחידים גם אותנו. אולם העולם הזה, כמוסד ציבורי וכתפקיד, עומד מעל לעורכיו.

לא בשמחה נטלנו על עצמנו את התפקיד לגלות את השחיתות. יכולנו לסמוך רק על התוקף המוסרי של מאמצינו.

אנו פונים אל האנשים ההגונים, אל אותם המבינים כי ישנו רק נשק ציבורי אחד במדינה דימוקראטית, לאדם הרואה את עצמו מוחקף על לא עוול בכפו — והוא להגיש משפט. אדם הנמנע מלהשתמש בזכות דימוקרטית זו, מצפונו אינו נקי. בכל מדינה אחרת בעולם היה יורד מן הבמה הציבורית מיד.

המעשה שנעשה השבוע חייב לשמש אזהרה אפילו לאותם שאינם מחבבים במיוחד את העולם הזה. החומש אינו ניתן לחלוקה, וגם לא הפצצות. קיימת סכנה לא רק לפצצות נוספות במערכת העולם הזה. אם צורה זו של ויכוח תתגלה כיעילה, לא יוכל שום אדם ישר בישראל לישון בשקט.

משום כך, אין די בחקירה משטרתית שיגרתית. המשטרה חייבת לפעול, והאחריות למניעת מעשי־טרור מוטלת בלי שום סייג עליה. אולם המוסד העליון של המדינה, הכנסת הנבחרת, אינה יכולה להירתע ממילוי תפקידה: למנות ועדת־חקירה כל־מפלגתית שתחקור את מעשי־הזוועה ותקבע את האמצעים הדרושים כדי למנוע את הפיכת המדינה לשטח־הפקר.

•

**ברגע האחרון ממש, בטרם נכנס עמוד זה לדפוס — כמעט ולא נשאר דפים שאליו ייכנס — הונחה הפצצה השניה תוך שלושה ימים, באישון לילה ב„דפוס ישראל" ממיר לקיר הגובל עם מכונת ההדפסה הפולטת את גליונות „העולם הזה". הפעם פעל הפצץ כסדרו. בשעה 6.20 בבוקר נשמעה ההתפוצצות המחריפה, שהדיה הגיעו עד רמת־גן. בקיר נפרץ חור בקוטר של 70 סנטימטר ועל הכביש הממוך לקיר אחורי זה כתב מי שכתב כאותיות פיר גדולות: „אבא חושי". איו לדעת, אם מעשה ליצנות היה זה, שמטרתו לנסות לשים את העניין לעג וקלס, או פשוט פעולה בנוסח הגנגסטרים בנמלי ארצות־הברית, שהיו מסמנים בחוצפה גלוייה כל אחד מקרבנותיהם בסימו ההיכר שלהם. אחד משובדי הדפוס, שהקדים לבוא, נפצע בראשו ונשלח לטיפול רפואי כשהוא פוכר מהלם.**

**נדמה כי הפעם יהיה ברור גם לאחרוו הציניאים מה טיבו ומה טרכו הציבורי של המעשה. הוא מחייב תגובה ציבורית רחופה ביותר בקנה מידה שטרם היה כמותו בישראל, כפי שטרם היה מעשה נבלה בקנה־מידה זה.**

•

**בשעות הראשונות אחרי ההתקפה השניה הגיעו אלינו פניות של קוראים אשר תבעו לא לסמיך על פעולת מנגנון החוק, אלא לעבור מיד לתגמול גופני נגד קבוצת הגנגסטרים.**

**מערכת „העולם הזה" פונה בזאת בכל לשון של בקשה לקוראיה ואוה־ביה להמנע ממעשים פזיזים ולסמוך על חגבת דעת־הקהל כאמצעי הגנה עיקרי.**

**יחד עם זאת רואה המערכת צורך מידי דחוף בארגון הגנה מתנדבת על מרכזי המערכת, שלא יהיה כפוף למנגנון הבטחון הרשמי. אוהדי העתון המוכנים להתנדב לתפקידי שמירה והגנה, ושיש להם הכושר הגופני והנסיון הצבאי המתאימים, מתבקשים לפנות באופן דחוף לדוב איתן במערכת „העולם הזה".**

שלמי שפיר

# מכתבים

## הפצצה

זה עתה פתחתי את עתון הבוקר כו הופיעה הידיעה כי חומר נפץ מרסק, שבכוחו היה לה־עיף את כל הבניין, הוטמן במערכת העולם הזה.

תארתי לעצמי שנילויכם האחרונים בפרשת השחיתות בעריריית־חיפה יהוו פתח ליחסים לא־תקינים עם תומכי מפא"י, וייתכן, חשבתי, שה־דברים יניעו אפילו עד למשפט! אך מעולם לא האמנתי כי על פרסומת כנה ובלתי משוחדת יניבו באלימות, כדי לסנור את הפיות...

הייתכן בשנתה השביעית של מדינת ישראל, שהאזרח לא ידע חופש בארצו ששחרר בדם?! האם לשם כך נלחמנו והקרבנו קרבנות? לחיות בפחד מתאים מ„אויבים מבפנים"?

אני מושיט לכם את ידי, כיתר קוראי עתונכם. לאות הערכה והערצה. המשיכו.

**אהרון שלומוב, תל אביב**

תודת מערכת **העולם הזה** לקורא שלומוב שהביא את המכתב אישית למערכת, מיד לאחר פרסום הידיעה בעתונות היומית.

## חיפאי עלום־שם

...מתפלא אני שטרם התעורר נורם צבורי אשר ידרוש להביא את האשמות הפליליות בפני בית־דין מוסמך מטעם המדינה, אשר שמו הולך לפניו כמוסד בלתי־תלוי ובלתי משוחד. אדרבה, אשמתו מאוד, ועמו רבים אחרים, אם הנאשמים יוכיחו את נקיון כפיהם, ורצוי עוד לפני הבחי־רות...

מדוע שותק פרקליט המחוז (או פרקליט־המ־דינה)? המתקשה הוא באיסוף החומר הדרוש להגשת תביעה פלילית?

ושורת המתנדבים היכן היא? מדוע נדם קולם. האם דוכאה תנועה שהורה זו, שקבעה לה למ־טרה לטהר מדינתנו מכל נגע וצרעת?

**אזרח חיפה,** (מעמדי אינו מרשה לי, לצערי, לפרסם שמי וכתבתי)

קראנו את מאמרו של סופרכם מר נאדל (העו־לם הזה 917) תחת הכותרת „גנגסטריזם בפית העיריה" ואנו דורשים מכם לפרסם את תשובתנו הבאה: (1) אין כל שחר לידיעה כאילו מכרנו מכונית למר יוסף כהן, סגן־מהנדס העיריה, ששוויה ל־7503 ל"י באלפים לירות. לא חברת פומזון ולא אחד מבעלי המניות שלה. לא מכרו, ולא מסרו ולא העבירו באיזו דרך שהיא אחרת כל מכונית למר יוסף כהן. (2) אין כל שחר לידיעה כאילו חב' פומזון כבלה מבעלי חקיוסק־קים דמי מפתח עבור הקיוסקים שלה. הקיוסקים האלה נמסרו ע"י חב' פומזון לבעלי קיוסקים ישנים שהיו קיימים בעבר. בהתאם להמלצת המחלקה לעזרה־סוציאלית של עיריית חיפה. לא חברת פומזון, ולא איש מבעלי המניות שלה, לא דרשו ולא קבלו כל סכום שהוא כדמי־מפתח עבור הקיוסקים האלה, לא במישרין ולא בעקי־פין. לא בכסף ולא בתמורה אחרת כל שהיא. עבור פסירת הקיוסקים, פרסום ידיעות אלה, שאין להן כל שחר ויסוד, גרם להשמצת שמה הטוב של חברתנו והביא לה נזקים גדולים.

**חברת פומזון בע"מ, חיפה**


מערכת
העולם הזה
FRONTPAGE
השבועון האנגלי לאינפורמציה
ASI ES!
השבועון הספרדי לאינפורמציה

רח' גליקסון 8 תל־אביב. מען המברקים: „עולמפרס" ת. ד. 136, טלפון 26785.
כתובת לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

**העורך הראשי:** אורי אבנרי
**ראש המערכת:** שלום כהן
**עורכי־משנה:** דוב איתן, כרוך נאדל, אורי סלע
**עורך כיתוב:** שי לביא
**עורך תבנית:** סימה אילן
**הכתב הראשי:** עמנואל פרת
**הצלם הראשי:** דן ברגע
**חברי המערכת:** משה בן־אפרים, יחיאל בשן, ניצה גבי, ליפי גליקי, רותי ורה, בוזי זהבי, יוחנן ורבקה זראי, אוסקר פאוכר, אביבה סטן, עמוס קינן, פילבי קשת, אברהם רפפורט.
**עורכי המהדורה האנגלית:** דניאל שטרן, דויד פסטור, ביל מלמן.
**הממונה על המהדורה הספרדית:** שלמה הרל
**הצייר הראשי:** שמואל ברתור
**עורך דפוס:** אריה אריאל
**מנהל מבצעים:** שלמה אדיר
**מנהל מעבדה:** דוד טוביין

עבור מודעות המתפרסמות תחת הכותרת „דו"ח לזרכי", „דו"ח למתברר", „דו"ח לנוסע" ובו' המוכנות על־ידי חברי המערכת ונבדקות על־ידם. המדור „דו"ח לבחר" כולל מודעות מפעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכנן ולדעות המובעות בהן. ושאינן משקפות בשום צורה שהיא את דעות המערכת.


# קרב יבי.

מעשה־נבלה שעוד לא היה כדוגמתו בתולדות הארץ בוצע השבוע במערכת העולם הזה מטען של חומר־נפץ, אשר לדברי החבלנים המקצועיים די בו כדי למוטט אגף שלם של בית על הנשים והילדים הישנים בו, הופעל ולא התפוצץ בדרך נס.

לגבי מערכת העולם הזה, היה זה רק שיא חדש בשרשרת הנסיונות להשתיקה בכוח הזרוע. לפני שנתיים וחצי, בשעות הלילה המאוחרות, הבחין חבר־המערכת דוש (כיום הקאריק־טוריסט הקבוע של מעריב) בחבילה מעלה עשן בחלון המערכת. הוא ניגש אליה וברגע ששלח אינוסטינקטיבית את ידו כדי לבדקה, התפוצץ המטען בפנים. דוש נפצע קל, ניצול מנזקים חמורים יותר הודות למשקפיו שלא נשברו. המטען היה עלול לגרום לנזקים הרבה יותר חמורים לולא הינח במקום פתוח, הפונה לאויר החופשי, שהיה יכול לספוג חלק עיקרי של ההדף.

המשטרה פתחה בחקירה, היא לא סיימה אותה עד היום.

לפני שנה וחצי הותקפו בחשכת לילה שני ראשי מערכת זו, בצאתם ממשרד המערכת. הברזינים, מזויינים באלות כבדות, גרמו זעזוע מוח לשלום כהן, שהוצא מכלל פעולה למשן חודשיים. נסיונם להוציא את העורך הראשי מתוך המכונית אליה הספיק להיכנס, עלו בתוהו, אולם הם הצליחו לשבור ארבע מאצבעות שתי ידיו.

המשטרה פתחה בחקירה. היא לא סיימה אותה עד היום. לעומת זאת ניהלה מערכת העולם הזה חקירה משלה, גילתה בוודאות כי אחראי למעשה הוא אישיות ידועה בצמרת אחד משרותי המדינה. המערכת תגיש את מסקנות חקירתה לפני הציבור כאשר יפרוש אדם זה מכהונתו הלאומית הנוכחית.

לפני ארבעה ימים אירעה החמורה בהתנקשויות.

•

היא לא באה כאפתעה גמורה. אזהרות מפורשות, אם כי סתומות, הגיעו למערכת מאת מודיעים מוסמכים, הועברו מיד לידיעת השלטונות המוסמכים. לרוע המזל לא העריכו שלטונות אלה את חומרת האיום כראוי לו. משמר שוטרים הוצב לימים מעטים, הוסר לפתע, בלי הודעה למערכת.

ביום השבת, שהוא כרגיל יום עבודה למערכת, נתגלה ליד דלת הכניסה מיטען כבד ביותר של חומרי נפץ: ארבעה לבני־חבלה, בעלות משקל של 2 ק"ג, במצב פעיל ומתוצרת צבאית ישראלית טריה. בתוך אחת מארבע הלבנים היה תקוע הנפץ בעטיפת חומר־נפץ מאיץ, מכשיר־ההפעלה הכימי, הפועל לאחר תקופת־זמן נתונה, היה מחובר לפתיל שהוביל לנפץ.

מכשיר זה היה מופעל, והפתיל — שרוף. הנפץ התבקע מחוץ לחומר הנפץ, בנס לא הפעיל את החומר עצמו. על חומר־הנפץ המאיץ המקיף אותו ניכרו סימני־חריכה שהעידו כי להבת הפתיל הגיעה עדיו. סימני חריכה נראו גם על הריצפה, ועל הדלת היו סימני־פיח. לפי דברי חבלן המשטרה המוסמך, שבדק את המצבה מיד עם גילוייה, „היה זה נס שהמיטען לא התפוצץ", והתפוצצות זאת „היתה עלולה להעיף את כל הבית".

המשטרה, אגב, פתחה בחקירה.

היא לא הסתיימה עדיין.

•

מה היתה כוונת המתנקשים?

סברה ראשונה, כאילו יכלה הכוונה להיות בעיקר הפחדה באמצעות פצצה שלא נועדה להת־פוצץ, נדחתה במפגיע על־ידי כל החבלנים המוסמכים שבעצתם שאלה המערכת. אפילו אם מניח אדם במכוון נפץ בלתי־יציל בתוך חומר־נפץ, עדיין קיימת אפשרות כי להבת הפתיל, לאחר שהוצת, תדליק היא עצמה את חומר־הנפץ. אפשרות זו אינה תדירה ביותר, אולם רק חבלן נפשע, שאינו חס על חיי נשים וילדים הגרים באותו בניין, יכול שלא להביא אפשרות זו בחשבון. כפי שאמר השבוע איש המשטרה מפקח ראשון אהוד ספורטה, העוסק בחקירת המקרה: „מניח הפצצה לא יכול היה בשום פנים ואופן להיות בטוח שהיא לא תתפוצץ, אפילו אם במתכוון השתמש בנפץ־סרק."

באי־רצון רב נאלצה, איפוא, המערכת להסיק את המסקנה האיומה שהיתה כאן כוונה מפורשת להפעיל את הפצצה. יתכן שהמושעים לא ידעו כי הפצצה הונחה, אולי במקרה, ליד אחד מעמודי־היסוד של הבית, ובצורה זאת סיכנה את חמש קומותיו של הבית על דייריהן. אולם כל חבלן מנוסה יודע כי כדי להרוס דירה רגילה יהיה חצי ק"ג של חומר־נפץ הרבה מעל לצורך, ואילו פצצה של שני ק"ג, ביחוד במרתף סגור ולא באויר החופשי, מכוונת שלא להשאיר אבן על אבן.

•

שום אדם בר־דעת אינו יכול להתעלם מסמיכות הפרשיות בין התנקשות זו ובין סידרת גילויי העולם הזה אודות השחיתות בעירית חיפה, סידרה שכבר גרמה בשלביה הראשונים בלבד לשורה של מעשי־אלימות, טרור ולחץ שהוקעו על־ידי העתונות העברית כולה.

למראית עין, אין זה מעשה פוליטי מחוכם לחבל ברכוש ובאנשים ערב מערכת־בחירות, ולהוכיח דרך אגב כי הכינוי „גנגסטריזם" היה פחות מופשט מאשר נראה תחילה לרבים. אולם מנגנון טוטאליטארי, שנתקף לראשונה בחייו בפאניקה היסטרית, כפי שמעידים עשרות מעשיו בשבועות האחרונים, פועל על פי הגיון משלו. הגיון זה אומר לו כי כדאי לסבול אפילו נזק פוליטי חמור אך קצר, ובלבד לשים קץ להמשך החקירה, החושפת יותר ויותר את אופיו המושחת ומנחיתה עליו מכה אשר ממנה הוא עלול לא להירפא לעולם.

חשבון שני הוא, שחקירה מסועפת כזאת זקוקה לשיתוף־פעולה מצד מודיעים רבים, אזרחים